

Εργασία μαθητών:

Μαρκέλλα Κυριακουλάκου

Ιωάννα Σούκα

Θάλεια Σπυράτου

Φωτεινή Τύρου

ΟΦΕΛΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Μετανάστευση είναι η γεωγραφική μετακίνηση των ανθρώπων από ένα τόπο σ' ένα άλλο για μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση που γίνεται εκούσια ή ακούσια (αναγκαστική) με βαθύτερα αίτια (τουλάχιστον στην εκούσια), για αλλαγή του τρόπου ζωής και την αναζήτηση καλύτερης τύχης. Η έννοια προέρχεται από το ρήμα *''Μεταναστεύω''* και αποτελεί γενικά, μια μορφή πληθυσμιακής κινητικότητας μέσα στον περιβάλλοντα χώρο. Άλλη βασική μορφή της κινητικότητας είναι η λεγόμενη *''Κοινωνική''* που συντελείται στα πλαίσια ενός κοινωνικού συστήματος και εμφανίζεται σαν η κύρια μετακίνηση του ανθρώπου ή μιας ολοκληρωμένης ομάδας ατόμων από μια κοινωνική τάξη ή ένα κοινωνικό στρώμα σ' ένα άλλο. Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, μετανάστης είναι το άτομο που διαμένει για τουλάχιστον 6 μήνες μακριά από τον συνήθη τόπο κατοικίας του. Στην περίπτωση που βρίσκεται εντός των συνόρων της χώρας του λέγεται εσωτερικός μετανάστης, και στην περίπτωση που βρίσκεται εκτός συνόρων της χώρας του λέγεται εξωτερικός ή διεθνής μετανάστης. Πρόκειται δηλαδή για άτομα που εγκαταλείπουν τη χώρα τους οικιοθελώς, με σκοπό να εγκατασταθούν σε άλλη χώρα για προσωπικούς, οικογενειακούς ή οικονομικούς λόγους και, ως εκ τούτου, ονομάζονται οικονομικοί μετανάστες.

Νόμιμη Μετανάστευση

Νόμιμοι μετανάστες είναι τα πρόσωπα τα οποία έχουν εισέλθει και παραμένουν νόμιμα στη χώρα, η παρουσία τους έχει καταγραφεί από τις αρμόδιες αρχές και είναι εφοδιασμένα με την απαιτούμενη άδεια παραμονής και εργασίας. Οι μετανάστες ξένης εθνικότητας διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- Όσοι προέρχονται από κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης.
- Οι υπήκοοι τρίτων χωρών, για την είσοδο και παραμονή των οποίων στη χώρα απαιτείται διαδικασία προέγκρισης.

Είδη μεταναστευτικής κίνησης

Τα μεταναστευτικά φαινόμενα μπορούν να καταταγούν σε διάφορες κατηγορίες, ανάλογα με τα κριτήρια διάκρισης που χρησιμοποιούμε κάθε φορά.

Οι σημαντικότερες διακρίσεις είναι οι ακόλουθες:

α) Με κριτήριο το κράτος ως γεωγραφική περιοχή παρατήρησης και μελέτης, διακρίνουμε τη διεθνή και την εσωτερική μετανάστευση.

- Διεθνής μετανάστευση είναι η κίνηση από το ένα κράτος προς το άλλο.
- Εσωτερική μετανάστευση είναι η κίνηση από έναν οικισμό σ' έναν άλλο μέσα στα όρια του ίδιου κράτους. Το ρεύμα των εκροών στην περίπτωση της διεθνούς μετανάστευσης ονομάζεται αποδημία, ενώ στην εσωτερική μετανάστευση εκδημία.

Το ρεύμα εισροών (άφιξη για εγκατάσταση) ονομάζεται στην περίπτωση της διεθνούς μετανάστευσης μετοικία και ειδικότερα εισδημία όταν πρόκειται για εσωτερική μετανάστευση. Η παλιννόστηση και ο επαναπατρισμός αποτελούν δύο ειδικότερες μορφές μετοικίας (επιστροφή στη γενέτειρα ή τον τόπο καταγωγής), ενώ ο εξαστισμός μία ειδικότερη μορφή εσωτερικής μεταναστευτικής κίνησης.

β) Με κριτήριο την προβλεπόμενη διάρκεια παραμονής, η μετανάστευση διακρίνεται σε μόνιμη ή προσωρινή. Ιδιαίτερη μορφή προσωρινής μετανάστευσης είναι η παρεπιδημία, η προσωρινή δηλαδή παραμονή σε έναν τόπο για βιοτικούς ή επαγγελματικούς λόγους.

γ) Με κριτήριο την μεταβολή ή μη του τρόπου ζωής σε σχέση με πριν την αναχώρηση ή μετανάστευση, διακρίνεται σε καινοτόμο, όταν μεταβάλλεται ο τρόπος ζωής του μετανάστη (π.χ. αγρότης που γίνεται βιομηχανικός εργάτης) και συντηρητική, όταν αυτός δε μεταβάλλεται (π.χ. μετανάστευση νομάδων).

δ) Με κριτήριο το βαθμό εξάρτησης από τη φύση ως παράγοντα προσδιοριστικό της απόφασης φυγής, η μετανάστευση διακρίνεται σε αρχαϊκή, λόγω εξάντλησης (εποχιακής ή μόνιμης) των φυσικών πόρων και σύγχρονη, αυτή που προκαλείται από οικονομικούς λόγους.

ε) Με κριτήριο το βαθμό και το είδος εξάρτησης από τη χώρα προέλευσης, η μετανάστευση διακρίνεται σε παροικία και αποικία.

στ) Με κριτήριο το μέγεθος του μετακινούμενου πληθυσμού, η μετανάστευση διακρίνεται σε ανεξάρτητη (ατομική ή ομαδική), όταν είναι αποτέλεσμα απόφασης μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων και σε μαζική όταν πρόκειται για μορφή μετακίνησης κατά μάζες (π.χ. ανταλλαγή πληθυσμών, μετακινήσεις φυλών κ.λπ.).

ζ) Με κριτήριο την πρόθεση μετανάστευσης διακρίνονται τρεις (3) επιμέρους μορφές αυτής, η εκούσια, η αναγκαστική και η βίαιη.

- Εκούσια είναι η μετανάστευση που είναι προϊόν ελεύθερης απόφασης του μετακινούμενου ατόμου ή συνόλου.
- Αναγκαστική είναι η μετανάστευση που προκαλείται από την ηθελημένη δημιουργία δυσμενών συνθηκών διαβίωσης σε βάρος ορισμένων κατηγοριών ατόμων ή μερίδας πληθυσμού.
- Βίαιη μετανάστευση είναι μία μορφή μετακίνησης που επιβάλλεται συνήθως από τις δημόσιες αρχές ενός κράτους και δεν αφήνει περιθώρια επιλογής στους μετακινούμενους

(π.χ. μετατοπίσεις πληθυσμών, αναγκαστικοί εποικισμοί, απελάσεις και ξενηλασίες, αναγκαστικές ανταλλαγές πληθυσμών κ.λπ.).

Στις περισσότερες περιπτώσεις τα άτομα αυτής της κατηγορίας χαρακτηρίζονται ως πρόσφυγες, εκτοπισμένα πρόσωπα κ.λπ.

Η μετανάστευση αποτελεί πλέον ένα σύνηθες φαινόμενο, που έχει αποτελέσει τη σωτήρια λύση για ανθρώπους από κάθε έθνος, ηλικία, θρησκεία και κοινωνικό στρώμα. Εάν συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό όπως και τα τελευταία 20 χρόνια, έως το 2050 θα υπάρχουν περίπου 405 εκατομμύρια μετανάστες σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι αποφέρουν σημαντικά οφέλη για τις τοπικές οικονομίες, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη. Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, που επικαλείται αμερικανικές εκτιμήσεις, οι Αμερικανοί πολίτες κερδίζουν ετησίως 37 δισεκατομμύρια δολάρια από τη συνεισφορά των μεταναστών στην οικονομία των ΗΠΑ. Είναι χαρακτηριστική η πρόσφατη έκθεση για την παγκόσμια μετανάστευση, που συντάχθηκε από το University College London, στην οποία αναφέρεται ότι στη διετία 2008-2009, στη Βρετανία, οι ανατολικοευρωπαίοι μετανάστες κατέβαλαν κατά 37% περισσότερους φόρους σε σύγκριση με τα επιδόματα και τις δημόσιες υπηρεσίες που απολάυσαν από το κράτος. Ας δούμε, όμως, τη μετανάστευση και το εύφορο έδαφος που έχει δημιουργήσει στη δική μας χώρα. Η Ελλάδα αλλάζει. Από χώρα αποστολής μεταναστών μετατρέπεται τα τελευταία χρόνια σε αποδέκτη ενός πρωτοφανούς μεταναστευτικού κύματος. Αυτή η πλημμυρίδα ανθρώπων, που νόμιμα ή παράνομα κατέφθασαν στη χώρα μας αναζητώντας καλύτερη ζωή, αναμένεται να επηρεάσει μακροπρόθεσμα τη φυσιογνωμία της. Ήδη η εθνικά ομοιογενής Ελλάδα αρχίζει να μεταμορφώνεται σε πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοινωνία. Δεν υπάρχει φυλή, εθνικότητα και πολιτιστική κοινότητα του πλανήτη μας, που να μην έχει στείλει επαρκή αριθμό εκπροσώπων της στους δρόμους της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Το γεγονός αυτό συνιστά μια ιστορική εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας η οποία, από προϊόν «εθνικής μονοκαλλιέργειας», μετατρέπεται σταδιακά σε πολύχρωμο και πολυπολιτισμικό «λιβάδι». Αλλά αυτή η μετάβαση δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση για μια χώρα που οικοδομήθηκε πάνω στο «ιδανικό» της εθνικής ομοιογένειας. Οι μετανάστες είναι λοιπόν εδώ. Ζουν ανάμεσα μας και συμβάλουν στη δημιουργία μιας νέας, πολυπολιτισμικής Ελλάδας. Μιας Ελλάδας, που μετατρέπεται σταδιακά σε γερασμένη και πλούσια ευρωπαϊκή χώρα, η οποία χρειάζεται τους μετανάστες για να φροντίζουν τους ηλικιωμένους, να καθαρίζουν τα σπίτια, να κτίζουν τις οικοδομές, να σκάβουν στα χωράφια, να ξεπουπουλιάζουν τα κοτόπουλα και να καθαρίζουν τα ψάρια στα εστιατόρια. Με άλλα λόγια για δουλειές που ένας μέσος Έλληνας, ακόμη κι αν απειλείται από το φάσμα της ανεργίας, δεν κόπτεται για να τις κάνει. Επίσης, οι αλλοδαπές αποδέσμευσαν από τις οικογενειακές φροντίδες ένα σημαντικό τμήμα του γυναικείου πληθυσμού, διευκολύνοντας έτσι την ένταξή του στην αγορά εργασίας. Ενώ οι μετανάστες σπεύδουν να στελεχώσουν παραγωγικούς τομείς της οικονομίας με μεγάλη ζήτηση για φθηνή και εντατική εργασία, οι Έλληνες εργαζόμενοι αποφεύγουν όλο και περισσότερο τις κατοπληρωμένες και ανειδίκευτες εργασίες, τις δουλειές στα χωράφια, στις οικοδομές και στα εργοστάσια, κυνηγώντας καλοαμειβόμενα και «χάι» επαγγέλματα κυρίως

στον τομέα των υπηρεσιών. Από αυτήν την άποψη λοιπόν οι μετανάστες όχι μόνον δεν «παιρνούν τις δουλειές» των Ελλήνων, όπως τους κατηγορούν οι ξενόφοβοι ρατσιστές, αλλά και συνεισφέρουν με τη φθηνή ανειδίκευτη εργασία τους στην οικονομική ανάπτυξη και στην πτώση του πληθωρισμού. Όπως μας πληροφορούν έγκριτοι οικονομολόγοι χωρίς τους μετανάστες θα γινόμασταν φτωχότεροι, με ακόμη μεγαλύτερη ανεργία και λιγότερο ανταγωνιστικοί! Οι αλλοδαποί «πριμοδοτούν» την ελληνική οικονομία, αφού με τη φθηνή εργασία τους συμβάλλουν κατά 0,5% στην ετήσια αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ. Επίσης βοήθησαν να επιβραδυνθεί η πορεία επιδείνωσης του ασφαλιστικού συστήματος στην Ελλάδα με τις εισφορές τους (το 20% των εσόδων του ΙΚΑ προέρχεται από εισφορές μεταναστών). Σε γενικές γραμμές οι μετανάστες θεωρούνται ευλογία για τη χώρα που τους υποδέχεται. Είναι πράγματι δώρο να δέχεται μια χώρα ανθρώπους σε παραγωγική ηλικία χωρίς να έχει ξοδέψει ούτε ένα Ευρώ για την ανατροφή και την εκπαίδευσή τους. Επιπλέον οι μετανάστες μεταφέρουν ιδέες, πρακτικές και πολιτιστικά στοιχεία που πλουτίζουν και δίνουν χρώμα στη χώρα υποδοχής τους. Με δυό λόγια οι μετανάστες βοηθούν στο άνοιγμα των οριζώντων μιας κοινωνίας. Αρκεί βέβαια η κοινωνία υποδοχής τους να είναι αρκετά ευέλικτη ώστε να τους ενσωματώσει με τις λιγότερο δυνατόν παρενέργειες. Σε πολύ γενικές γραμμές, η μετανάστευση στάθηκε μοιραία για την ανάπτυξη της χώρας μας, αφαιρώντας προς όφελος των ανεπτυγμένων χωρών πολύτιμα έτοιμα εργατικά χέρια για την εκβιομηχάνιση και την οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας, πολύ δε μάλιστα, αν αναλογιστεί κανείς τον επιλεκτικό χαρακτήρα της μετανάστευσης (άτομα ηλικίας 15-44 ετών), και τα όσα δημογραφικά προβλήματα συνεπάγεται που με τη σειρά τους λειτουργούν επιβραδυντικά στην αναπαραγωγή εργατικών χεριών για της ανάγκες της ελληνικής οικονομίας.

Από την υπερπροσφορά εργατικών χεριών η ελληνική οικονομία, πέρασε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, σε συνθήκες έλλειψης εργατικού δυναμικού και στην ανάγκη εισαγωγής εργατικών χεριών από άλλες χώρες για την κάλυψη των αναγκών της ελληνικής βιομηχανίας. Σύμφωνα με επιστημονικά τεκμηριωμένους υπολογισμούς, το ποσό που διατίθεται από τη χώρα μας για την ανατροφή της εξαγόμενης εργατικής δύναμης και το ποσό της υπεραξίας που παράγουν οι μετανάστες μας στις χώρες που εργάζονται, ξεπερνούν το ποσό των μεταναστευτικών εμβασμάτων και το ποσό των κεφαλαίων που εισάγουν οι Έλληνες εργαζόμενοι από το εξωτερικό στην Ελλάδα. Πέρα από αυτό έχει διατυπωθεί η άποψη από διάφορους ερευνητές, πως αν μια εθνική πολιτική εξασφάλιζε ειδίκευση και εργασία σε αυτούς που μετανάστευσαν, η Ελλάδα θα ήταν σε θέση να δημιουργεί μεγαλύτερο εθνικό εισόδημα απ' όσο δημιουργεί σήμερα, και πως αν οι μετανάστες απασχολούνταν στον τόπο μας θα δημιουργούσαν αξία περισσότερη από αυτή που αντιπροσωπεύουν τα εμβάσματά τους. Το μόνο θετικό αποτέλεσμα που μπορεί να αναγνωρισθεί για τη μετανάστευση είναι η όποια υποτίθεται ευνοϊκή επίδραση ασκούν στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας μας τα μεταναστευτικά εμβάσματα. Τα μεταναστευτικά εμβάσματα δεν συντείνουν μόνο στην κάλυψη του εμπορικού ισοζυγίου. Συνάμα διευκολύνουν την αύξηση των εισαγωγών σε σχέση με τις εξαγωγές, προσφέροντας το

απαραίτητο συνάλλαγμα και δημιουργώντας καινούριες καταναλωτικές συνήθειες, και προτιμήσεις αυξάνοντας τη ροπή του ελληνικού καταναλωτικού κοινού στην κατανάλωση εισαγόμενων ειδών. Η εισροή μεταναστευτικού συναλλάγματος, κάτω από την έλλειψη προσανατολισμού σε παραγωγικές επενδύσεις που παρατηρήθηκε παλαιότερα, δημιούργησε αντί άλλου ένα κύκλωμα μεταβιβάσεων προς αστικά ακίνητα που συντήρησε μόνιμα τις πληθωριστικές πιέσεις, επιτρέποντας παράλληλα την ανάπτυξη παρασιτικών δραστηριοτήτων, επιφέροντας έτσι μια ασύμφορη ιδιοτυπία στη δομή της εθνικής μας οικονομίας, σε βάρος των αναπτυξιακών προοπτικών της χώρας μας.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ

Ο όρος Πολυπολιτισμικότητα (multiculturalism) δηλώνει τη συνύπαρξη σε μια κοινωνία ποικίλων κοινωνικών ομάδων με διαφορετικά εθνικά-εθνοτικά και πολιτισμικά στοιχεία. Αναγνωρίζει ένα μωσαϊκό από ισότιμες κουλτούρες ατόμων που διατηρούν παράλληλα τις διακριτές διαφορές τους και μπορούν να αναπτύξουν σχέσεις γόνιμης αλληλεπίδρασης. Με τον όρο πολυπολιτισμικότητα ή πολιτισμική ποικιλότητα εννοούμε την συνύπαρξη σε ένα δεδομένο γεωγραφικό χώρο μιας πολλαπλής πολιτισμικής ετερότητας, η οποία κυρίως εδράζεται σε εθνοτική, θρησκευτική και γλωσσική διαφορά. Η πολιτισμική διαφορετικότητα εκφράζεται επίσης μέσω του συστήματος αξιών, των προτύπων ζωής και διαβίωσης, της κοινωνικής οργάνωσης και συμπεριφοράς, του ενδυματολογικού κώδικα, της τέχνης και της λογοτεχνίας, καθώς και της θεώρησης του κόσμου και της αντιμετώπισης των φιλοσοφικών υπαρξιακών ζητημάτων. Η πολυπολιτισμικότητα, δηλαδή, αναφέρεται σε ουσιώδεις αλλαγές που συντελούνται στη δομή της κοινωνίας ως αποτέλεσμα της συνύπαρξης πληθυσμιακών ομάδων με διαφορετικές πολιτισμικές παραδόσεις, αξίες και τρόπο ζωής.

Η πολυπολιτισμικότητα μπήκε σχετικά πρόσφατα στο λεξιλόγιό μας αλλά και στη καρδιά του δημόσιου διαλόγου για την ταυτότητα, τη κουλτούρα, τη διαφορετικότητα, την ιθαγένεια, την κοινωνική συνοχή, τη νέα κοινωνία της γνώσης, τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια. Σε επίπεδο κοινωνικής συλλογικότητας η πολυπολιτισμικότητα παραπέμπει στην αμοιβαία αποδοχή, στο σεβασμό και στην προαγωγή πολλαπλών πολιτισμών με βάση τη δημογραφική σύνθεση ενός πληθυσμού μιας χώρας. Εκφράζει την αποδοχή της διαφορετικότητας και της ισότιμης αναγνώρισης των διακριτών εθνικών και θρησκευτικών ομάδων. Οι ευεργετικές επιδράσεις της πολυπολιτισμικής συνύπαρξης:

Η πολιτισμική πολυφωνία λειτουργεί θετικά για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων, των φανατισμένων ιδεολογιών και των ρατσιστικών νοοτροπιών. Προάγει την αξία της αρμονικής συνύπαρξης των ανθρώπων με επίκεντρο την αλληλοαποδοχή τους, την αλληλεγγύη και τον αλληλοσεβασμό. Καλλιεργεί επομένως ανθρωπιστικά ιδανικά που εστιάζονται στη δημοκρατική αρχή του πλουραλισμού, της αποδοχής του διαφορετικού και της επικοινωνίας που είναι απαλλαγμένη από δογματισμούς και στερεότυπα.

- Δημιουργεί την αναγκαιότητα για ειρηνική συνύπαρξη των λαών και κοινή συνείδηση συλλογικής σκέψης και δράσης των ατόμων για την αντιμετώπιση των θεμάτων που

έχουν πανανθρώπινη διάσταση και αξία όπως είναι η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- Προάγει το γόνιμο πολιτισμικό διάλογο και ενισχύει τις αλληλεπιδράσεις χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος της αφομοίωσης και της απώλειας της διαφορετικότητας.
- Καλλιεργεί το πνεύμα του διεθνισμού και του κοσμοπολιτισμού αφού αναπτύσσεται ο σεβασμός προς την πολιτισμική ετερότητα με το εξωστρεφές άνοιγμα σε διαφορετικούς πολιτισμούς.
- Αναπτύσσει την αξία της ενσυναίσθησης δηλαδή της κατανόησης της διαφορετικότητας και των προβλημάτων με την τοποθέτηση του Εαυτού στη θέση του Άλλου.
- Τονίζει τη σπουδαιότητα της συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών εθνοπολιτισμικών ομάδων για την επίτευξη μιας πλουραλιστικής δημοκρατικής κοινωνίας ισότητας και ευημερίας.
- Διαμορφώνει κριτικά σκεπτόμενους πολίτες που κατέχουν την αρετή της ανεκτικότητας και της διαλλακτικότητας.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες έχει μετατραπεί από χώρα αποστολής μεταναστών σε χώρα υποδοχής μεταναστών, γεγονός που την έχει μετατρέψει σε μια χώρα με πολυπολιτισμικό πλέον χαρακτήρα. Ο πολυπολιτισμικός αυτός χαρακτήρας της ελληνικής κοινωνίας αντικατοπτρίζεται στην εκπαίδευση. Στο ελληνικό σχολείο εκτός από τα παιδιά με ελληνική καταγωγή φοιτούν παιδιά μεταναστών από διαφορετικές χώρες. Στα ελληνικά σχολεία σήμερα υπολογίζεται ότι φοιτούν αλλοδαποί μαθητές σε ποσοστό 10% στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Οι αλλοδαποί μαθητές φέρουν την πολιτισμική τους ταυτότητα, τη γλώσσα τους, τα ήθη και έθιμά τους, την θρησκεία τους, τις συνήθειές τους. Με άλλα λόγια η πολιτισμική ετερογένεια των σχολικών τάξεων αποτελεί σήμερα ένα βασικό χαρακτηριστικό της ελληνικής εκπαίδευσης. Οι όροι "διαπολιτισμικός" και "πολυπολιτισμικός" αντανακλούν πραγματικότητες που είναι στενά συνδεδεμένες με τις μεταναστεύσεις. Δεν πρόκειται απλώς για μία συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι η κοινωνία μας γίνεται ολοένα και πιο "πολυπολιτισμική", αλλά για συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι ο πολύμορφος αυτός πολιτισμός είναι μία αξία, δηλαδή ένας δυναμικός πολιτιστικός πλούτος για όλους, αφού κάθε πολιτισμός κατέχει τα δικά του χαρακτηριστικά, ικανά να εμπλουτίσουν και να ολοκληρώσουν τον οικείο πολιτισμό. Η πολυπολιτισμικότητα των σύγχρονων κοινωνιών, ως αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης και της μετακίνησης πληθυσμών, έχει δημιουργήσει μια νέα πραγματικότητα και νέες προκλήσεις στην επίσημη εκπαίδευση τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και σε εθνικό. Η όλο και μεγαλύτερη αύξηση στο ρυθμό εγκατάστασης οικονομικών μεταναστών, παλιννοστούντων και προσφύγων έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση μαθητών από πολιτισμικές ομάδες πέραν της κυρίαρχης, στο ελληνικό σχολείο. Πρόσφατα επίσημα στοιχεία εμφανίζουν ένα μεγάλο αριθμό μαθητών –

της τάξης του 10-15% –στα ελληνικά σχολεία, να προέρχονται από μειονοτικές και συχνά περιθωριοποιημένες ομάδες. Οι εκπαιδευτικοί, σε κάθε βαθμίδα, καλούνται να επαναπροσδιορίσουν τις διδακτικές τους πρακτικές σε κάθε γνωστικό αντικείμενο για να ανταποκριθούν σ' αυτή τη νέα πραγματικότητα.

Πολυπολιτισμικές κοινωνίες και μαθηματική εκπαίδευση

Οι εμπλεκόμενοι στην τυπική εκπαίδευση με οποιοδήποτε ρόλο –οι χαράσσοντες εκπαιδευτική πολιτική, οι εκπαιδευτικοί, οι ερευνητές κ.λ.π. –φαίνεται να λαμβάνουν πλέον υπόψη την καινούρια πραγματικότητα της πολυπολιτισμικής κοινωνίας και κατ' επέκταση των πολυπολιτισμικών τάξεων. Ο προβληματισμός όμως που αφορά στη μαθηματική εκπαίδευση φαίνεται να υστερεί κυρίως λόγω της κυρίαρχης μέχρι πρότινος αντίληψης ότι τα μαθηματικά αποτελούν μια παγκόσμια γλώσσα και μια γνώση ανεξάρτητη του πολιτισμικού πλαισίου (culture free cognition). Έτσι η χαμηλή επίδοση των μαθητών, που προέρχονται από μειονοτικές και περιθωριοποιημένες ομάδες, αποδίδεται σε ατομικά χαρακτηριστικά ή σε μειωμένη προσπάθεια χωρίς να λαμβάνονται υπόψη πολιτισμικές παράμετροι.

Τις τελευταίες δεκαετίες ωστόσο παρατηρείται μια στροφή στον τρόπο που μια μερίδα τουλάχιστον των ερευνητών της διδακτικής των μαθηματικών αντιλαμβάνονται τη μαθηματική εκπαίδευση. Αυτοί οι ερευνητές αναζητούν τρόπους σύνδεσης των μαθηματικών και της πολυπολιτισμικής μας κοινωνίας ώστε να δώσουν απαντήσεις σε ζητήματα όπως είναι η χαμηλή επίδοση μαθητών, με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο από εκείνο της κυρίαρχης πολιτισμικής ομάδας. Σημαντικοί ερευνητές Bishop, D' Ambrosio, Keitel, Barton και Gerdes έχουν υποστηρίξει ότι η κοινωνική και πολιτική διάσταση της εκπαίδευσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη μαθηματικής παιδείας. Επιπλέον τονίζουν ότι αποτελεί ιδεολογικό και πολιτικό ζήτημα ο τρόπος με τον οποίο οι σχέσεις εξουσίας που λειτουργούν στην ευρύτερη κοινωνία μεταφέρονται στο σχολικό χώρο και στη σχολική τάξη λειτουργώντας ενδυναμωτικά ή αποδυναμωτικά στις ταυτότητες των μαθητών. Ο Cummins (1999: 9), παρατηρεί ότι για τη δημιουργία πλαισίου ενδυνάμωσης στις σχέσεις αλληλεπίδρασης μέσα στην τάξη πρέπει να εδραιωθεί ο σεβασμός, η εμπιστοσύνη και η αποδοχή που απαιτούνται ώστε οι μαθητές να σκεφτούν κριτικά πάνω στις εμπειρίες τους και στις ταυτότητές τους. Επίσης επισημαίνει τη σημασία που έχει για την ταυτότητα των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών η αποδοχή της αξίας της πρώτης γλώσσας τους και η ενθάρρυνση ώστε να νιώθουν περήφανοι για το πολιτισμικό τους υπόβαθρο.

Αυτή η αντίληψη του Cummins για τη γλώσσα μπορεί να επεκταθεί και στα μαθηματικά. Με τον τρόπο, δηλαδή, που αντιδιαστέλλεται η πρώτη γλώσσα των μαθητών και η επίσημη γλώσσα της τυπικής εκπαίδευσης, αντίστοιχα αντιδιαστέλλονται οι άτυπες γνώσεις—οι γνώσεις που τα παιδιά αποκτούν σε καθημερινά πλαίσια—και η επίσημη μαθηματική εκπαίδευση. Τις ίδιες συνέπειες που έχει για τους μαθητές η απόρριψη της γλώσσας τους όταν αυτή δεν ταυτίζεται με την επίσημη γλώσσα της εκπαίδευσης φαίνεται να έχει και η

απόρριψη των άτυπων μαθηματικών τους γνώσεων. Αντίθετα, η εκτίμηση από τους δασκάλους στρατηγικών που επινοούν οι μαθητές είναι σημαντική για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους καθώς και της πίστης όσον αφορά στην ικανότητά τους να 'κάνουν' μαθηματικά καθώς αυτές οι στρατηγικές που επινοούν οι μαθητές βασίζονται σε εμπειρίες της πραγματικής ζωής. Μ' αυτόν τον τρόπο οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στην κατασκευή της γνώσης τους κάνοντας τα μαθηματικά να έχουν νόημα.

Επιπλέον η αξιοποίηση της γνώσης που φέρνουν τα ίδια τα παιδιά στο σχολείο, τα κάνει να αισθάνονται πιο ισχυρή, αλλά και αποδεκτή την ταυτότητά τους ως μελών της ομάδας καταβολής τους.

Μια παιδαγωγική προσέγγιση που αναζητά τρόπους σύνδεσης των μαθηματικών με την πολυπολιτισμική μας κοινωνία, από τη μια ενδιαφέρεται για την αξιοποίηση των άτυπων γνώσεων των παιδιών και την ενσωμάτωση αυτών των γνώσεων στα σχολικά Αναλυτικά Προγράμματα δημιουργώντας παράλληλα προϋποθέσεις για ακαδημαϊκές επιτεύξεις και από την άλλη ενδιαφέρεται για την καταπολέμηση της προκατάληψης που τυχόν υπάρχει για συγκεκριμένες πολιτισμικές ομάδες, εστιάζοντας τόσο σε στοιχεία μοναδικά και τα οποία προσδιορίζουν τη συγκεκριμένη ομάδα όσο και σε ό,τι είναι παγκόσμιο και παρατηρείται σε όλες τις κουλτούρες.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΜΑΣ...

Ωστόσο,η προσφορά και η αξία της πολυπολιτισμικότητας δεν είναι οικίες σε όλους,με αποτέλεσμα να μην γίνονται πολλές φυλετικές ομάδες κοινωνικά αποδεκτές.Η ελληνική κοινωνία,αν και ποτέ δεν υπήρξε μονοπολιτισμική(πάντα ζούσαν και συνυπήρχαν πληθυσμιακές ομάδες,που έχουν διαφορετικές παραδόσεις,θρησκευτικές πεποιθήσεις και αξίες)μεταβλήθηκε σε πολυπολιτισμική λόγω των αναγκών της σε παραγωγή και οικονομία.Δεν ασχολήθηκε κανείς με τις περιπέτειες και τις ιστορίες των μεταναστών,δεν ενδιαφέρθηκε πού ζουν,τι αισθάνονται,πώς ονειρεύονται το μέλλον των παιδιών τους μακριά από τις πατρίδες τους,ύστερα από δραματικές διαδρομές,που οι περισσότεροι έχουν κάνει.Οι κοινωνίες μας δέχτηκαν μόνο το αναγκαίο,δηλαδή την εργασιακή προσφορά των μεταναστών,αφού δεν έχουν μπει στη διαδικασία να ακούσουν τις μουσικές,τα τραγούδια,τις γλώσσες,τις παραδόσεις τους και την κουλτούρα που φέρνουν.Οι Έλληνες προσπαθούν να ξεπεράσουν σιγά-σιγά τους φόβους και τις προκαταλήψεις τους,για να μπορέσουν έτσι να δουν την γοητεία του διαφορετικού,που αναδύεται από το <<άλλο>>,που δεν σε απειλεί,δεν σου ζητά.Αντίθετα,σου προσφέρει πρωτόγνωρα αισθήματα και αισθήσεις,διαφορετικές οπτικές,διευρύνοντας τον ορίζοντα που σου φαινόταν γνωστός.Ο κάθε πολιτισμός έχει τον χώρο του,αλλά ο χώρος αυτός είναι ανοιχτός προς τον άλλον.Αυτό είναι προϋπόθεση για την επιβίωση του κάθε πολιτισμού.Η υποδοχή του καινούριου είναι πρόοδος.Όταν είσαι πραγματικός Έλληνας ή Αλβανός ή Τούρκος ή Αφρικανός δεν έχεις να φοβηθείς τίποτα από την παγκοσμιοποίηση και την πολυπολιτισμική κοινωνία.Αντίθετα,έχεις να μάθεις πολλά και να ωφεληθείς από τις εμπειρίες των άλλων.Ο μετανάστης στην χώρα που έρχεται αναζητά άσυλο,με σεβασμό

στα ανθρώπινα δικαιώματα, κοινωνικά και οικονομικά, που θα του επιτρέψουν να συνεχίσει τη ζωή του με αξιοπρέπεια και σε ασφαλείς συνθήκες. Η προσαρμογή του στη χώρα μετανάστευσης είναι πολύ δύσκολη. Χρειάζεται συμπαράσταση στο τελείως διαφορετικό πολιτιστικό περιβάλλον, με δυσκολία στη γλώσσα και στην κουλτούρα. Η νέα πατρίδα πρέπει να τους δώσει τα εφόδια που δίνει και στους δικούς της ανθρώπους. Άλλωστε, μελετώντας τη μουσική, ανακαλύπτουμε ότι σ' όλους τους πολιτισμούς η μουσική είναι παρούσα σ' όλες τις εκδηλώσεις της καθημερινής μας ζωής. Η αρχαία ελληνική μουσική, με τις πεντατονικές κλίμακες, έχει κοινά στοιχεία με την μουσική της Κίνας. Τα νανουρίσματα υπάρχουν σχεδόν σε όλους τους πολιτισμούς. Οι παραδοσιακές μουσικές ανά τον κόσμο έχουν τα ίδια μουσικά όργανα με διαφορετικές ονομασίες. Την πολυφωνική μορφή των τραγουδιών της Β. Ηπείρου την βρίσκουμε στην Γιουγκοσλαβία, την Κάτω Ιταλία, τη Σικελία και την Ινδονησία. Η σχέση λογοτεχνίας και πολυπολιτισμικής κοινωνίας έχει να κάνει με την γλωσσική και πολιτισμική πρόσμειξη, τόσο σε επίπεδο γραφής, όσο και σε επίπεδο ανάγνωσης. Οι μεταφράσεις λογοτεχνικών έργων μπορούν να λειτουργήσουν μέσα από τις πολιτισμικές δραστηριότητες, να αφομοιώσουν, να ενσωματώσουν, να υποτάξουν ή να ανυψώσουν τα πολιτισμικά στοιχεία ενός έργου στο εσωτερικό ενός πολιτισμικού πλαισίου. Το θέατρο αποτελεί την ενσάρκωση της γλωσσικής πολυμορφίας και μια από τις εκφάνσεις της δημοκρατικής ζωής. Όπως υπάρχουν ομοιότητες υπάρχουν και διαφορές. Ο πολιτισμός όμως δεν εξαντλείται μόνο στην τυποποίηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας μέσα από κύκλους ή μεμονωμένες εκδηλώσεις. Είναι κάτι περισσότερο. Είναι αυτό που διέπει τις μεταξύ μας καθημερινές σχέσεις είναι το δικαίωμα στην ποιότητα ζωής σε μια ανθρώπινη πόλη αλλά και υποχρέωση μας να δραστηριοποιηθούμε και να συμμετέχουμε ως Πολίτες. Ν' αναζητούμε την καλλιτεχνική δημιουργία και τον σύγχρονο πολιτισμό μέσα από τη σύγχρονη τεχνολογία. Δεν μπορούμε να μιλάμε για πολυπολιτισμικότητα, αν οι διαφορετικοί πολιτισμοί συμπεριφέρονται και δραστηριοποιούνται ως ξεχωριστοί πολιτισμοί. Να εκφράσουμε την ευχή και την προσδοκία ότι ένας ενιαίος πολιτιστικός φορέας θα μπορέσει να ολοκληρώσει μια σημαντική πολιτιστική πολιτική. Υποστήριξη, σύνθεση, ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής δημιουργίας και τη σύνδεση της με τα σύγχρονα καλλιτεχνικά ρεύματα στην Ελλάδα και τον κόσμο με σεβασμό στις παραδόσεις, τις αξίες και τις ιδιαιτερότητες των μειοψηφιών τους. Ο μετανάστης στην χώρα που έρχεται αναζητά άσυλο, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, κοινωνικά και οικονομικά που θα του επιτρέψουν να συνεχίσει την ζωή του με αξιοπρέπεια σε ασφαλείς συνθήκες. Η προσαρμογή του στην χώρα μετανάστευσης είναι πολύ δύσκολη. Χρειάζεται συμπαράσταση στο τελείως διαφορετικό πολιτιστικό περιβάλλον με δυσκολία στη γλώσσα και στην κουλτούρα. Η νέα πατρίδα πρέπει να τους δώσει εφόδια που δίνει και στους δικούς της ανθρώπους.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥΣ...

Οι μετανάστες μέσα από τις καλλιτεχνικές -πολιτιστικές εκδηλώσεις προσπαθούν να επιβιώσουν σε μία κοινωνία που εύκολα δέχεται την πολυπολιτισμικότητα σαν καλλιτεχνικό προϊόν αλλά δύσκολα και καχύποπτα την πολυπολιτισμική συνύπαρξη και αλληλεγγύη, να καταρρίψουν την εξωτερική και απαξιωτική εικόνα του μακρινού αλλοδαπού και να αναδείξουν την σχετικότητα και την αλληλοδιείσδυση των πολιτισμών γκρεμίζοντας έτσι τα ιδεολογήματα περί ανωτερότητας κάποιων πολιτισμών. Σήμερα θα πρέπει να λάβουμε

υπόψη μας την αναπτυξιακή διάσταση και τη σύνδεση του πολιτισμικού πεδίου με κρίσιμες παραμέτρους, όπως η ανάπτυξη, η τεχνολογία, η εκπαίδευση, η αγορά εργασίας, αλλά και η αναδιανομή του πολιτισμικού κεφαλαίου με άξονα τις ανισότητες, τις διακρίσεις, τη συμμετοχή και τα δικαιώματα των πολιτών καθώς και τις αξίες, τις στάσεις και τις προκαταλήψεις.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΜΑΣ...

Οι πόλεις μπορούν να δημιουργούν προγράμματα πολιτιστικά διασφαλίζοντας την συνοχή της κοινωνίας με σεβασμό στις παραδόσεις, τις αξίες και τις ιδιαιτερότητες των μειοψηφιών τους.

1) Να διοργανώνουν φεστιβάλ διαφόρων εθνοτήτων (όπως το αντιρατσιστικό φεστιβάλ) καλώντας τους λαούς που ζουν σ' αυτή την πόλη να γνωριστούν και να μοιραστούν τις γεύσεις, τις μουσικές, τον χορό. Οι μετανάστες να ξεχάσουν τους φόβους, την σκληρότητα της εργασίας και την ρατσιστική απαξίωση και να αναδείξουν τις πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και τις παραδόσεις τους. Δείχνοντας έτσι τη δύναμη τους αλλά και τα προβλήματα της καθημερινής τους ζωής και της εργασίας τους, φέρνοντας τους ανθρώπους λιγότερο ή περισσότερο κοντά.

2) Μια πρόταση μας θα ήταν μια πολυπολιτισμική σχολική βιβλιοθήκη που θα μπορούσε να περιλαμβάνει μεθοδολογικό και παιδαγωγικό υλικό (βιβλία και CDs) δια βίου εκμάθησης για εκπαιδευτικούς, για να βελτιώσουν τη γνώση τους πάνω στα θέματα της διαφορετικότητας, των πολιτισμών, του αντιρατσισμού κλπ. Επίσης οι μαθητές θα μπορούσαν βρουν διδακτικό υλικό- ξενόγλωσσο και ελληνικό το οποίο να τους δώσει μορφωτική και πνευματική ζωή.

Η πολυπολιτισμικότητα και η υιοθέτηση συνηθειών, ήθη κι εθίμων, μουσικών, φαγητών και λέξεων έχουν επηρεάσει την καθημερινότητα και τη ζωή μας. Μερικά παραδείγματα είναι:

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ :1) Το δένδρο των Χριστουγέννων αποτελεί σήμερα ένα διεθνές χριστουγεννιάτικο έθιμο. Ως Χριστουγεννιάτικο σύμβολο - έθιμο φέρεται από τον 8ο αιώνα, όταν ο Άγιος Βονιφάτιος θέλησε περί το 750 να εξαλείψει την μέχρι τότε αποδιδόμενη ιερότητα των "ειδωλολατρών" στην βελανιδιά αντικαθιστώντας την με το έλατο δηλαδή το *δένδρο των Χριστουγέννων*. Το πρώτο στολισμένο δένδρο εμφανίστηκε στη Γερμανία το 1539, ενώ στην Ελλάδα το έθιμο αυτό του έλατου ως χριστουγεννιάτικη διακόσμηση ήρθε για πρώτη φορά με τον Βαυαρό Βασιλιά Όθωνα το 1833, που σημαίνει ότι είχε ήδη καθιερωθεί ως έθιμο στους βασιλικούς οίκους της Βόρειας Ευρώπης.

2) Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι άρχισαν να φορούν τις βέρες. Ήταν ένα σύμβολο ατέλειωτης αγάπης, αφού το δαχτυλίδι δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος. Οι χρυσές βέρες αντιπροσωπεύουν την αγνότητα. Στην Αγγλία του Μεσαίωνα, φορούσαν τη βέρα στο τρίτο δάχτυλο του αριστερού χεριού, εξαιτίας της πεποίθησης ότι οι φλέβες του αριστερού χεριού οδηγούν κατευθείαν στη καρδιά. Φορώντας το δαχτυλίδι σε αυτό το σημείο, το ζευγάρι «ένωνε τις καρδιές του».

ΜΟΥΣΙΚΗ: Στις αρχές του 1900 τα ρεμπέτικα αποτελούσαν το λαϊκό τραγούδι των φτωχών συνοικιών των κυριοτέρων πόλεων. Την ίδια εποχή εμφανίζονται στον Πειραιά ως πρωτορεμπέτικα τα λεγόμενα "γιαλάδικα", που πήραν τ' όνομά τους από τη συχνά επαναλαμβανόμενη λέξη "γιάλα -γιάλα" ή "αμάν γιάλα" ή "γιαλελέλι". Μετά το 1922 έγινε μίξη των τραγουδιών μ' εκείνα της Μικράς Ασίας και του Βοσπόρου, με έντονη την εμφάνιση του αμανετζίδικου λαϊκού τραγουδιού. Τότε εμφανίζονται και τα περισπούδαστα του είδους Καφέ Αμάν όπου το ρεμπέτικο τραγούδι άρχισε ν' αναπτύσσεται ευρύτατα μέχρι το 1936 όταν και απαγορεύτηκαν θεωρούμενα ως τουρκοειδή. Σημειώνεται πως ένα χρόνο πριν το 1935, τα αμανετζίδικα είχαν απαγορευτεί στη Τουρκία θεωρούμενα ως κατάλοιπο ελληνικό μουσικό είδος. Στην Ελλάδα το χιπ χοπ φτάνει στα μέσα του '80, αφού πρώτα περνάει από τα πολυπολιτισμικά κέντρα του Λονδίνου και του Παρισιού. Για το ρίζωμά του θα βοηθήσουν ορισμένες πετυχημένες κινηματογραφικές ταινίες (Breackdance, Wild Style κ.ά.), ο σταθμός της αμερικανικής βάσης, το MTV, και ορισμένες εκπομπές στους πρώτους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς. Το αποκορύφωμα ήταν η συναυλία των Αμερικανών Public Enemy, στο Κατράκειο Θέατρο, τον Ιούνιο του '92. Εκείνο το βράδυ, χιλιάδες εκστασιασμένοι πιτσιρικάδες, είδαν μπροστά τους το κορυφαίο συγκρότημα όλων των εποχών του είδους και ορισμένοι αποφάσισαν να δημιουργήσουν το δικό τους.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Sin dios - inmigrante ilegal

<http://www.youtube.com/watch?v=wUOpSDn0mOs>

<http://www.youtube.com/watch?v=E1v3ntVRtdY>

http://www.youtube.com/watch?v=EV_-jOZnQTW

<http://www.youtube.com/watch?v=XtryG>

EsORiw <http://www.youtube.com/watch?v=TgTLTNyB4k4>

ΤΑΙΝΙΕΣ

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΟΜΒΕΣ

Γαλλολιβανέζικη ταινία σε σκηνοθεσία Φιλίπ Αρακτίνγκι, με τους: Ναντά Αμπού Φαράτ, Ζορζ Καμπάζ, Ράγια Ελ Τσαμπ
Μια μάνα επιστρέφει στο βομβαρδισμένο από Ισραηλινούς Λίβανο, για να βρει το παιδί της.

Η ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Γερμανο-τουρκική ταινία σε σκηνοθεσία Φατίχ Ακίν , με τους: Νουργκούλ Γιεζιλτσάι, Μπακί Νταβράκ, Χάνα Σιγκούλα, Τουνσέι Κουρτίζ
Παράλληλες ιστορίες ανθρώπων, σε δυο διαφορετικούς τόπους, που έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους αλλά δεν το ξέρουν ...

Από την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Κινηματογράφου.

Η ταινία του Ακίν, διηγείται την τραγική ερωτική ιστορία δύο νεαρών Τούρκων δεύτερης γενιάς στη Γερμανία.

MAMMA MIA

Η μεγάλη επιτυχία του Χόλιγουντ "Mamma Mia!", με πληθώρα διάσημων αστεριών στους πρωταγωνιστικούς ρόλους γυρίστηκε στην όμορφη Σκόπελο. Οι τοποθεσίες που επελέγησαν για τα γυρίσματα, ανέδειξαν τη φυσική ομορφιά της Σκοπέλου και την έκαναν γνωστή πέρα από τα ελληνικά. Το δημοφιλές musical μεταφέρεται στην μεγάλη οθόνη με πρωταγωνιστές μεταξύ άλλων την Meryl Streep, τον Pierce Brosnan, τον Colin Firth και τον Stellan Skarsgard σε μια υπερπαραγωγή με φόντο το ελληνικό καλοκαίρι.

ΕΡΩΤΑΣ ΑΛΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

του Ντόναλντ Πέτρι με τους Νία Βαρντάλος, Ρίτσαρντ Ντρέιφους, Αλέξης Γεωργούλης

Υπόθεση: Η Γεωργία (Νία Βαρντάλος) είναι μια Ελληνο- Αμερικανίδα ξεναγός που αναλαμβάνει την περιήγηση στα αρχαιοελληνικά μνημεία μιας ομάδας τουριστών που κανένα ενδιαφέρον δεν έχουν για αυτά παρά μόνο για το πώς θα ψωνίσουν και θα διασκεδάσουν περισσότερο. Όλα φαίνονται να πηγαίνουν στραβά μέχρι που ένας ιδιόρρυθμος τουρίστας από το γκρουπ, ο Ιρβ Γκόρντον (Ρίτσαρντ Ντρέιφους), καταλαβαίνοντας ότι η ξεναγός τους έχει απογοητευτεί πλήρως από αυτούς, αποφασίζει να τη βοηθήσει ώστε να δει την αισιόδοξη πλευρά της ζωής. Της δείχνει πώς να διασκεδάσει και την οδηγεί στο να ανακαλύψει τον αληθινό έρωτα στο πρόσωπο του ήσυχου αλλά ιδιαίτερα γοητευτικού Έλληνα οδηγού του τουριστικού λεωφορείου, Πούπτι (Αλέξης Γεωργούλης)

Η Τούλα (Νία Βάρνταλος) έχει γονείς Έλληνες και ζει με την οικογένεια της, Πορτοκάλος στις Η.Π.Α.. Το μεγαλύτερό τους πρόβλημα είναι το μέλλον της Τούλα, που στα 30 της χρόνια, παραμένει ανύπαντρη. Οι Πορτοκάλος διατηρούν Ελληνικό εστιατόριο ονόματι «Dancing Zorbas» όπου δουλεύει και η Τούλα, , μέχρι που αποφασίζει να πάρει μαθήματα computer για να βοηθήσει τη θεία της στο ταξιδιωτικό της γραφείο. Μαζί με άλλους συγγενείς κρατάνε τα ελληνικά έθιμα κι έτσι θέλουν η Τούλα να παντρευτεί έναν Έλληνα. Η Τούλα από μικρή δεν ήταν τόσο εμφανίσιμη. Έτσι αποφάσισε να κάνει κάτι για τον εαυτό της και μεταμορφώθηκε σε όμορφη. Πριν την αλλαγή της βρίσκει έναν Αμερικανό, τον Ίαν τον οποίο ερωτεύεται, αλλά οι γονείς της δεν τον θέλουν... Η σχέση τους προχωράει ιδανικά και ο Ίαν πολύ σύντομα της ζητάει να τον παντρευτεί. Τι θα συμβεί όμως με τους γονείς της Τούλα. Δεν είναι καθόλου μα καθόλου χαρούμενοι. Κι αυτό γιατί ο υποψήφιος γαμπρός τους προτεστάντες και χορτοφάγος και κυρίως... δεν είναι Έλληνας! Το ζευγάρι (και ιδίως ο Ίαν) θα υποστεί τις απίστευτες δοκιμασίες, μέχρι να πάρει την ευχή της ελληνικής οικογένειας και να φτάσει στον πολυπόθητο γάμο. (my big fat wedding) (γαμος αλα ελληνικα)

KINGS OF MYKONOS

Σκηνοθεσία: Peter Andrikidis
Σενάριο: Chris Anastasiades, Nick Giannopoulos
Παραγωγή: Emile Sherman, Nick Giannopoulos
Διάρκεια: 102'

Υπόθεση

Η ταινία περιγράφει την ιστορία του Ελληνοαυστραλού Στηβ (Νικ Γιαννόπουλος) που έρχεται στη Μύκονο παρέα με τον κολλητό του Φρανκ (Βινς Κολόσιμο), για να παραλάβει την κληρονομιά που του αφήνει ένας "άγνωστος" σε αυτόν θείος: μία ολόκληρη παραλία (το Paradise beach) και μια ταβέρνα στην Μύκονο!!! Πιστεύοντας ότι επιτέλους θα λύσει το πρόβλημα της ζωής του, καταφτάνει στο νησί, αγνοώντας την ελληνική νοοτροπία και κουβαλώντας την "αφέλεια" του μετανάστη. Εκεί θα βρεθεί αντιμέτωπος με συγγενείς και τοπικούς παράγοντες, που θα προσπαθήσουν να τον εξαπατήσουν και να του βάλουν "τρικλοποδιές". Η Εφορία του ζητάει να πληρώσει ως φόρο κληρονομιάς ένα εκατομμύριο ευρώ και σιγά -σιγά θα ανακαλύψει πως αν δεν αποδεχθεί τις τοπικές "συνήθειες" και τη "βοήθεια" που του προσφέρεται από τους ντόπιους, δεν θα καταφέρει να αγγίξει τη δελεαστική κληρονομιά.

ΤΟ ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΟΡΕΛΗ

Η Πελαγία είναι μια έξυπνη, μετρημένη και φυσικά όμορφη κοπέλα στην Κεφαλονιά, κόρη του γιατρού Γιάννη. Έχει διαλέξει για σύντροφό της τον Μανδρά ένα ψαρά, χωρίς όμως να είναι ερωτευμένη μαζί του. Όταν ο πόλεμος ξεσπά, ο Μανδράς αφήνει το νησί για να πολεμήσει στην αντίσταση. Ο πόλεμος όμως δεν αργεί να αγγίξει και την Κεφαλονιά. Μια ομάδα Ιταλών στρατιωτών φτάνει στον νησί υπό τις οδηγίες του λοχαγού Antonio Corelli. Ο λόχος αυτών των Ιταλών δείχνει να μην ενδιαφέρεται τόσο για τον πόλεμο όσο για την καλή ζωή και τις γυναίκες. Ακόμη και ο ίδιος ο λοχαγός λατρεύει την μουσική κουβαλώντας μαζί και το μαντολίνο του. Στην αρχή οι ντόπιοι θα προβάλλουν αντίσταση αλλά με το χρόνο θα τους κερδίσει με το ταμπεραμέντο του. Ακόμη και ο γιατρός Γιάννης θα τον καλέσει σπίτι του με αντάλλαγμα ιατρικές προμήθειες. Εκεί ο Corelli θα συναντηθεί με την Πελαγία η οποία σύντομα θα βρεθεί στο επίκεντρο της προσοχής του, ενώ προσπαθεί να μείνει πιστή στον Μανδρά. Πρόκειται για μια ταινία με την οποία καταπατήστηκαν όλα τα Ελληνικά media, από τον καιρό των γυρισμάτων της. Είναι από τις λίγες φορές που Αμερικάνικη παραγωγή γυρίζεται στη Ελλάδα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Ο Σταύρος, ένας σαραντάρης άνδρας, είναι ένας ξενοφοβικός ψιλικατζής στην Ακαδημία Πλάτωνος, ο οποίος περνά όλη του την ημέρα καθισμένος έξω από το μαγαζί μαζί με τους φίλους του, σχολιάζοντας οποιονδήποτε περνά από μπροστά τους. Γνωρίζοντας ελάχιστα για το πραγματικό παρελθόν του μία μέρα θα ανακαλύψει πως όχι μόνο έχει αδελφό, αλλά πως ο αδελφός του είναι Αλβανός. Οι φίλοι του ξαφνικά αρχίζουν να τον κοιτούν με μισό μάτι και ο ίδιος ο Σταύρος μοιάζει να μην είναι σίγουρος για τίποτα στη ζωή του. Ελάχιστες

εγχώριες παραγωγές έχουν ασχοληθεί με το ζήτημα της ξενοφοβίας - γεγονός που εκ πρώτης όψεως προξενεί εντύπωση από τη στιγμή που αποδεδειγμένα είμαστε ένας από τους πλέον ξενοφοβικούς λαούς, από την άλλη όμως είναι αναμενόμενο από τη στιγμή που η ενασχόληση με ένα τέτοιο ζήτημα ισοδυναμεί με εισπρακτική αυτοκτονία.

ΤΟ ΓΑΛΑ

Το Γάλα" είναι μια τραγική ιστορία τριών ηρώων, της Ρήνας (45 ετών) και των δύο γιων της, Αντώνης (25 ετών) και Λευτέρη (23 ετών).

Υπόθεση:

Έχοντας μεταναστεύσει εδώ και χρόνια από την Τιφλίδα, ο Αντώνης, φιλόδοξος και πρόθυμος να ανελιχθεί κοινωνικά και να γυρίσει την πλάτη στις ρίζες του, διατηρεί σχέση με την κόρη του αφεντικού του, την οποία και ετοιμάζεται να παντρευτεί. Ο Λευτέρης, από την άλλη, αρνείται να ζήσει στο σήμερα, παραμένει αδύναμος και αφελής, ενώ η συμπεριφορά του γίνεται όλο και πιο περίεργη. Η ιστορία μας ξεκινά όταν ο Αντώνης επισκέπτεται την μητέρα του και τον αδερφό του για να τους ανακοινώσει τον γάμο του και να τους γνωρίσει τη μέλλουσα γυναίκα του. Η επίσκεψη του Αντώνη αναμοχλεύει οικογενειακές δυναμικές και βαθιά προβλήματα που στοιχειώνουν και τους τρεις με άξονα τα αρχέτυπα "Πατρίδα", "Μητέρα" και "Αγάπη". Ο Λευτέρης αναζητά την αγάπη του αδερφού του μέσα από το ξεχασμένο παρελθόν τους, ο Αντώνης προσπαθεί να ξεπεράσει τις ενοχές του απέναντι στον Λευτέρη, ενώ διαχειρίζεται τις συνέπειες της αυταπάρνησης, και η Ρήνα, ζώντας τον καθημερινό φόβο, βρίσκεται στη μέση προσπαθώντας να τους φέρει κοντά. Σύμφωνα με το σκηνοθέτη, το οικογενειακό αυτό δράμα μιλάει μέσα από τα αρχέτυπα της μητέρας, της πατρίδας και της ανάγκης μας να αγαπηθούμε και να ενταχθούμε.

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Η δωδεκάχρονη Γουόρις ζει σ' ένα χωριό νομάδων στην έρημο της Σομαλίας. Όταν αντιλαμβάνεται ότι ο πατέρας της έχει αποφασίσει να την παντρεύσει με έναν εβδομηντάχρονο βοσκό, το σκαει από τους δικούς της και πηγαίνει στην πρωτεύουσα Μογκαντίσου να βρει τη γιαγιά της. Εκείνη όμως, ντροπιασμένη από την συμπεριφορά της εγγονής της, δεν την κρατά κοντά της αλλά τη στέλνει στο Λονδίνο, να δουλέψει ως καθαρίστρια εσώκλειστη στην πρεσβεία της Σομαλίας κοντά σε κάποιους συγγενείς. Για τα επόμενα χρόνια, η νεαρή Γουόρις ζει σε κατάσταση αιχμαλωσίας μέσα στην πρεσβεία μέχρι την ημέρα που ξεσπά εμφύλιος στην πατρίδα της και όλοι οι αξιωματούχοι τρέπονται σε φυγή. Ξαφνικά βρίσκεται να περιφέρεται μόνη, με μια βαλίτσα με τα ελάχιστα υπάρχοντά της στο χέρι, για πρώτη φορά στους δρόμους του Λονδίνου. Με τη βοήθεια της Μέριλιν, μιας κοπέλας με την οποία γνωρίστηκε τυχαία και η οποία την πήρε να μείνει μαζί της, βρίσκει δουλειά σε ένα εστιατόριο. Σύντομα η τύχη θα της χαμογελάσει όταν τραβά την προσοχή του διάσημου φωτογράφου Τέρι Ντόναλντσον και από εκείνη τη στιγμή η ζωή της θα αλλάξει για πάντα. Το λουλούδι της ερήμου είναι μια ταινία που αποτυπώνει πολύ καλά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εκατομμύρια γυναίκες στις χώρες του Τρίτου

κόσμου, και όχι μόνο... Είναι μια ταινία που δείχνει ότι με τη δύναμη της θέλησης και με τη βοήθεια της τύχης, ο άνθρωπος μπορεί να αλλάξει την μοίρα του.

ΜΑΖΙ ΠΟΤΕ

Το κοινωνικό δράμα αναφέρεται στην ιστορία δυο ανθρώπων στο σύγχρονο **Αμβούργο**, με μόνο ίσως κοινό στοιχείο την **τουρκική** τους καταγωγή. Ο Τσάιτ, ένας σαραντάχρονος απεγνωσμένος αλκοολικός, καταλήγει σε ψυχιατρείο μετά από αυτοκαταστροφική πτώση με αυτοκίνητο σε έναν τοίχο. Εκεί γνωρίζει την Σιμπέλ, μια εικοσάχρονη όμορφη κοπέλα επίσης τουρκικής καταγωγής. Όπως και ο Τσάιτ βρίσκεται και αυτή εκεί επειδή έκανε απόπειρα αυτοκτονίας (έκοψε τις φλέβες τις), αφού δεν αντέχει την ζωή στην αυστηρά παραδοσιακή της οικογένεια. Με σκοπό να απελευθερωθεί από τους γονείς και τον αδερφό της, προτείνει στον Τσάιτ ψεύτικο γάμο για να μπορέσει να «ζήσει τη ζωή της». Ο Τσάιτ, ο οποίος όπως λείπει ότι «έχει πετάξει» την μητρική του **τουρκική γλώσσα** και συντηρείται μαζεύοντας ποτήρια σε ένα κλαμπ, αρχικά διστάζει αλλά τελικά δέχεται. Μετά τον γάμο η Σιμπέλ απολαμβάνει την νεοκατακτηθείσα της ελευθερία στην νυχτερινή ζωή του Αμβούργου. Ο Τσάιτ αρχικά παρακολουθεί την ζωή της αδιάφορος. Σταδιακά όμως αναπτύσσονται τα αισθήματα

ΦΑΓΗΤΟ: Δεν είναι όμως λίγα και τα φαγητά που προήλθαν από το εξωτερικό και αποτελούν πλέον κομμάτι της καθημερινής μας διατροφής. Έτσι έχουμε μεζέδες και φαγητά από την Πόλη όπως *ιμάμ μπαιλντί, παπουτσάκια ή ντολμαδάκια*, που οι συνταγές και τα μυστικά τους έχουν περάσει από γενιά σε γενιά μέσω των Σμυρνιών νοικοκυρών. Ακόμη, η άφιξη του *junk food* ή πιο συγκεκριμένα του *hamburger* “κατακλύζουν” την πόλη και θυμίζουν την κυριαρχία της Αμερικής. Επιπλέον, *ινδικά, κινέζικα, μεξικάνικα, ιταλικά* και κάθε λογής εστιατόρια δίνουν τα δικά τους στοιχεία διαφορετικότητας και μοναδικότητας στην πόλη.

ΓΛΩΣΣΑ: Λένε ότι η γλώσσα είναι ζωντανός οργανισμός και δεν έχουν καθόλου άδικο. Οι αλλαγές που έχει υποστεί η ελληνική γλώσσα από τα <<δάνεια>>, τις ξένες λέξεις που έχει δανειστεί από λαούς που ήρθαν σε επαφή, αποτελούν τη μεγαλύτερη απόδειξη. Λέξεις που ενσωματώθηκαν στη δική μας γλώσσα και δεν γνωρίζουμε την προέλευσή τους. Κάτοχοί τους λαοί που κατέκτησαν την Ελλάδα, την κυρίευσαν, λαοί που συνυπήρχαν με το δικό μας, λαοί που βρήκαν καταφύγιο στην χώρα ή γειτονεύουν με αυτή. Αιτίες... δανεισμού «Οι λόγοι είναι τόσο γλωσσολογικοί, όσο και ιστορικοί», λέει ο κ. Σωφρόνης Χατζησαββίδης, Καθηγητής Γλωσσολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. «Όταν έρχεσαι σε επαφή με έναν λαό με άλλη γλώσσα ο οποίος έχει πολιτισμικά στοιχεία τα οποία δεν έχεις εσύ στη γλώσσα σου, δανείζεσαι αυτά τα στοιχεία. Για παράδειγμα έχουμε ένα σωρό λέξεις που προέρχονται κυρίως από την πληροφορική και τη σύγχρονη τεχνολογία, οι οποίες είναι αγγλικές», εξηγεί, «το ίδιο ισχύει και με την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Τα Τούρκικα ήταν μια ισχυρή γλώσσα και τα πολιτισμικά της στοιχεία ‘πέρασαν’ στην ελληνική».

Το ίδιο φαινόμενο βέβαια, συμβαίνει και αντίστροφα. Για παράδειγμα την εποχή της Αναγέννησης, οι Ευρωπαίοι χρησιμοποίησαν πολλές λέξεις από τους αρχαίους Έλληνες που οι ίδιοι δεν είχαν στο λεξιλόγιό τους, ενώ το ίδιο έκαναν και οι ιατροί τον 19ο αιώνα. «Όσον αφορά τους ιστορικούς λόγους, κάποιες γλώσσες είναι πολύ πιο δυνατές, πιο ισχυρές και πιο διαδεδομένες καθώς ιστορικά αυτοί οι λαοί είναι πιο δυνατοί. Έτσι έχουμε το φαινόμενο του «Γλωσσικού Ιμπεριαλισμού», και αυτές οι γλώσσες δανείζουν σε άλλες», καταλήγει ο κ. Χαζησαββίδης και παραθέτει ως παράδειγμα την περίοδο του Ιησού, όπου επικράτησε ο Γλωσσικός Ιμπεριαλισμός της ελληνικής γλώσσας. Τα «δάνεια» της καθημερινότητας.

Ακολουθούν μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα λέξεων που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας, οι ρίζες των οποίων προέρχονται από ανατολικές και δυτικές γλώσσες.

Αραβικές: Αλχημεία, αλκοόλ, άλγεβρα, αλγόριθμος, ελιξίριο, ζάχαρη, λεμόνι, μαγαζί, σιρόπι, χημεία, παζάρι.

Αλβανικές: Καλαμπόκι, λουλούδι, κοκορέτσι, μπουκιά, σβέρκος, φλογέρα, φλοκάτη

Λατινικές: Κάγκελο, κελί, λαρδί, λουκάνικο, φάβα, μανουάλι, κάστρο, πρίγκιπας, κούπα, κανάτα, σκάλα, πόρτα, μαρούλι, μούστος, κώδικας, πένα, μεμβράνη.

Γαλλικές: Ζακέτα, καμπαρντίνα, μαγιό, ταγέρ, καρό, γκαρνταρόμπα, δαντέλα, μακιγιάζ, μπλε.καφέ, ροζ, σαλόνι, κρέπα, αφίσα, μπαλάντα, ρεσιτάλ, ντοκιμαντέρ, σουζέ, πιόνι, φαβορί, τουρνουά, καλοριφέρ, κοντέρ, ρουλεμάν και εκφράσεις όπως: έλαβε χώρα (γαλ. a eu lieu), κατά πάσα πιθανότητα (γαλ. selon toute probabilite), πήρε διαστάσεις (γαλ. a pris des dimensions), παίρνω ενεργό μέρος (γαλ. prendre une part active).

Αγγλικές: Σερίφης, κάμερα, ρα εμπάργκο και φράσεις όπως: αγώνες καλής θελήσεως (goodwill games), φαινόμενο θερμοκηπίου (greenhouse effect), θέση-κλειδί (key position), πλύση εγκεφάλου (brain washing).

ντά Τα γλωσσικά δάνεια από άλλες δυτικές γλώσσες είναι περιορισμένα. Έτσι, ανάμεσα στις λέξεις που δανείστηκε η ελληνική γλώσσα από τη γερμανική είναι το μάρκο, η μπίρα, το ντίζελ και το σνίτσελ, ενώ από την ισπανική οι λέξεις μαλαγάνα, καστανιέτες, παρέα, ταμπάκο και χούντα.

Περίοδος της κυριαρχίας των σμυρναϊκών στοιχείων

Το 1922 είναι η χρονιά της Μικρασιατικής καταστροφής την οποία ακολουθεί η αναγκαστική πλέον ανταλλαγή πληθυσμών, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης. Πολλοί μικρασιάτες εγκαθίστανται στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας φέρνοντας από εκεί τις μουσικές τους παραδόσεις.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Κάθε χρόνο λαμβάνουν χώρα πολυπολιτισμικά φεστιβάλ, που σκοπό έχουν την επαφή διάφορων πολιτισμών-την ένωσή τους-μέσω της τέχνης. Τα φεστιβάλ έχουν ένα δυναμικό ρόλο στο να μετατρέπουν μια πολυπολιτισμική σε μια

Δίνουν στους καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο τη δυνατότητα να αυξάνουν και να αναπτύσσουν την καλλιτεχνική εμπειρία, και έτσι δίνουν το έναυσμα για μια διαδικασία αμοιβαίας ανταλλαγής καλλιτεχνικής δημιουργίας ανάμεσα σε διαφορετικές χώρες. Συγκεκριμένα, τα προγράμματα για του διαπολιτισμική κοινωνία και αποτελούν ένα στρατηγικό βήμα στη διαδικασία της ενσωμάτωσης.ς καλλιτέχνες που ζουν και εργάζονται στις χώρες κατοικίας τους (artists-in-residence programmes) τους δίνουν ταυτόχρονα τη δυνατότητα να ζουν και να εργάζονται σε καινούρια πλαίσια και να συνδυάζουν την προσωπική τους εμπειρία με αυτή των ντόπιων, και μ' αυτόν τον τρόπο να δημιουργούν ένα λαμπρό παράδειγμα ενσωμάτωσης. Οι μετανάστες μέσα από τις καλλιτεχνικές -πολιτιστικές τους εκδηλώσεις να μπορέσουν σε μια κοινωνία που εύκολα δέχεται την πολυπολιτισμικότητα σαν καλλιτεχνικό προϊόν αλλά δύσκολα και καχύποπτα την πολυπολιτισμική συνύπαρξη και αλληλεγγύη να καταρρίψουν την εξωτική και απαξιοτική εικόνα του μακρινού αλλοδαπού και να αναδείξουν την σχετικότητα και την αλληλοδιείσδυση των πολιτισμών γκρεμίζοντας έτσι τα ιδεολογήματα περί ανωτερότητας κάποιων πολιτισμών. Σήμερα θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας την αναπτυξιακή διάσταση και τη σύνδεση του πολιτισμικού πεδίου με κρίσιμες παραμέτρους, όπως η ανάπτυξη, οι τεχνολογίες, η εκπαίδευση, η αγορά εργασίας αλλά και η αναδιανομή του πολιτισμικού κεφαλαίου με άξονα τις ανισότητες, τις διακρίσεις, τη συμμετοχή και τα δικαιώματα των πολιτών καθώς και τις αξίες, τις στάσεις και τις προκαταλήψεις. Έτσι, με σεβασμό στην παράδοση προωθείται η καινοτομία και δημιουργείται μια γέφυρα στον πολιτισμό!

Πολυπολιτισμικές κοινωνίες και μαθηματική εκπαίδευση

Οι εμπλεκόμενοι στην τυπική εκπαίδευση με οποιοδήποτε ρόλο –οι χαράσσοντες εκπαιδευτική πολιτική, οι εκπαιδευτικοί, οι ερευνητές κ.λ.π. – φαίνεται να λαμβάνουν πλέον υπόψη την καινούρια πραγματικότητα της πολυπολιτισμικής κοινωνίας και κατ' επέκταση των πολυπολιτισμικών τάξεων.

Ο προβληματισμός όμως που αφορά στη μαθηματική εκπαίδευση φαίνεται να υστερεί κυρίως λόγω της κυρίαρχης μέχρι πρότινος αντίληψης ότι τα μαθηματικά αποτελούν μια παγκόσμια γλώσσα και μια γνώση ανεξάρτητη του πολιτισμικού πλαισίου (culture free cognition). Έτσι η χαμηλή επίδοση των μαθητών, που προέρχονται από μειονοτικές και περιθωριοποιημένες ομάδες, αποδίδεται σε ατομικά χαρακτηριστικά ή σε μειωμένη προσπάθεια χωρίς να λαμβάνονται υπόψη πολιτισμικές παράμετροι. Τις τελευταίες δεκαετίες ωστόσο παρατηρείται μια στροφή στον τρόπο που μια μερίδα τουλάχιστον των ερευνητών της διδακτικής των μαθηματικών αντιλαμβάνονται τη μαθηματική εκπαίδευση. Αυτοί οι ερευνητές αναζητούν τρόπους σύνδεσης των μαθηματικών και της πολυπολιτισμικής μας κοινωνίας ώστε να δώσουν απαντήσεις σε ζητήματα όπως είναι η χαμηλή επίδοση μαθητών, με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο από εκείνο της κυρίαρχης πολιτισμικής ομάδας. Σημαντικοί ερευνητές Bishop, D' Ambrosio, Keitel, Barton και Gerdes

έχουν υποστηρίξει ότι η κοινωνική και πολιτική διάσταση της εκπαίδευσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη μαθηματικής παιδείας. Επιπλέον τονίζουν ότι αποτελεί ιδεολογικό και πολιτικό ζήτημα ο τρόπος με τον οποίο οι σχέσεις εξουσίας που λειτουργούν στην ευρύτερη κοινωνία μεταφέρονται στο σχολικό χώρο και στη σχολική τάξη λειτουργώντας ενδυναμωτικά ή αποδυναμωτικά στις ταυτότητες των μαθητών.

Ο Cummins (1999: 9), παρατηρεί ότι για τη δημιουργία πλαισίου ενδυνάμωσης στις σχέσεις αλληλεπίδρασης μέσα στην τάξη πρέπει να εδραιωθεί ο σεβασμός, η εμπιστοσύνη και η αποδοχή που απαιτούνται ώστε οι μαθητές να σκεφτούν κριτικά πάνω στις εμπειρίες τους και στις ταυτότητές τους. Επίσης επισημαίνει τη σημασία που έχει για την ταυτότητα των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών η αποδοχή της αξίας της πρώτης γλώσσας τους και η ενθάρρυνση ώστε να νιώθουν περήφανοι για το πολιτισμικό τους υπόβαθρο. Αυτή η αντίληψη του Cummins για τη γλώσσα μπορεί να επεκταθεί και στα μαθηματικά. Με τον τρόπο, δηλαδή, που αντιδιαστέλλεται η πρώτη γλώσσα των μαθητών και η επίσημη γλώσσα της τυπικής εκπαίδευσης, αντίστοιχα αντιδιαστέλλονται οι άτυπες γνώσεις—οι γνώσεις που τα παιδιά αποκτούν σε καθημερινά πλαίσια—και η επίσημη μαθηματική εκπαίδευση. Τις ίδιες συνέπειες που έχει για τους μαθητές η απόρριψη της γλώσσας τους όταν αυτή δεν ταυτίζεται με την επίσημη γλώσσα της εκπαίδευσης φαίνεται να έχει και η απόρριψη των άτυπων μαθηματικών τους γνώσεων. Αντίθετα, η εκτίμηση από τους δασκάλους στρατηγικών που επινοούν οι μαθητές είναι σημαντική για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους καθώς και της πίστης όσον αφορά στην ικανότητά τους να ‘κάνουν’ μαθηματικά καθώς αυτές οι στρατηγικές που επινοούν οι μαθητές βασίζονται σε εμπειρίες της πραγματικής ζωής. Μ' αυτόν τον τρόπο οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στην κατασκευή της γνώσης τους κάνοντας τα μαθηματικά να έχουν νόημα. Επιπλέον η αξιοποίηση της γνώσης που φέρνουν τα ίδια τα παιδιά στο σχολείο, τα κάνει να αισθάνονται πιο ισχυρή, αλλά και αποδεκτή την ταυτότητά τους ως μελών της ομάδας καταβολής τους. Μια παιδαγωγική προσέγγιση που αναζητά τρόπους σύνδεσης των μαθηματικών με την πολυπολιτισμική μας κοινωνία, από τη μια ενδιαφέρεται για την αξιοποίηση των άτυπων γνώσεων των παιδιών και την ενσωμάτωση αυτών των γνώσεων στα σχολικά Αναλυτικά Προγράμματα δημιουργώντας παράλληλα προϋποθέσεις για ακαδημαϊκές επιτεύξεις και από την άλλη ενδιαφέρεται για την καταπολέμηση της προκατάληψης που τυχόν υπάρχει για συγκεκριμένες πολιτισμικές ομάδες, εστιάζοντας τόσο σε στοιχεία μοναδικά και τα οποία προσδιορίζουν τη συγκεκριμένη ομάδα όσο και σε ό,τι είναι παγκόσμιο και παρατηρείται σε όλες τις κουλτούρες.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

[Sin dios - inmigrante ilegal](#)

<http://www.youtube.com/watch?v=wUOpSDn0mOs>

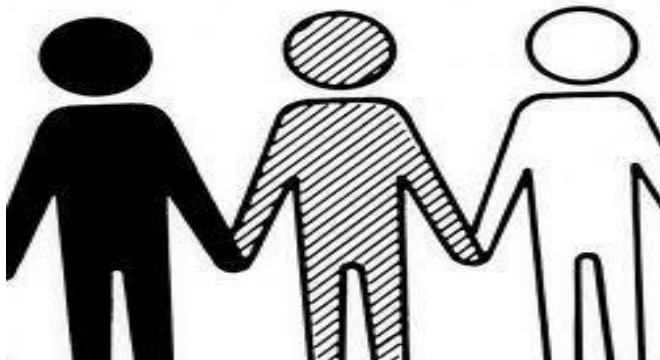
<http://www.youtube.com/watch?v=E1v3ntVRtdY>

http://www.youtube.com/watch?v=EV_-jOZnQTW

<http://www.youtube.com/watch?v=XtryG>

[EsORiw http://www.youtube.com/watch?v=TgTLTNyB4k4](http://www.youtube.com/watch?v=TgTLTNyB4k4)

ΠΗΓΕΣ

<http://www.apodimos.com/>
<http://zenithmag.wordpress.com>
<http://www.karamanou.gr>
[http://www.ektp.gr.](http://www.ektp.gr)
[http://estia.hua.gr:](http://estia.hua.gr)
<http://www.in2life.gr>
<http://www.danaoscinema.gr>
<http://www.odeon.gr>
<http://www.google.gr>
<http://benl.primedu.uoa.gr>
<http://www.ethnos.gr>